

KYRKJEBLAD

FOR

DAVIK

Nr. 113	Kjem ut kvar måned	Januar 1940	Utgjevar og redaktør: Prost Slaattelid Davik	11. årg.
---------	-----------------------	-------------	--	----------

Et overblikk.

Tidens strøm — den rinner ganske stille hen.
Dagene som svinner, ses ei mer igjen.

Vet du, når du dveler ved de svunne år,
hvem alene heler alle dine sår?

Når på livet noie jeg tilbake ser,
mangt da for mitt øie i nytt lys sig ter.

Gud har til det gode nød og motgang vendt,
hjulpet mig på fote, håpets stjerne tendt.

Sjelens bitre smerte Gud kun fullt forstår.
Nødros fra mitt hjerte til Guds hjerte går.

Gud, du ser og kjenner mine mange brøst.
Nådig du mig sender både tukt og trøst.

Mine hender folder jeg i Jesu navn,
kaster som hin tolder mig i nådens favn.

Gjennom livets skole lær mig, kjære Gud,
trygt på dig å stole, elske dine bud.

Så mitt liv må være viet dig hver dag
til din pris og ære og ditt velbehag.

Sogneprest Møller-Nielsen.

Bønn og bot.

Der er visst mange som kjenner trang til bønn i disse tider. Alt blir så vanskelig og farlig, problemene blir så store, våre egne hjelpemidler kjennes så rent utilstrekkelige både materielt og åndelig. Det er som selve livsgrunnlaget tar til å svikte for mange mennesker. Så blir valget i virkeligheten enten mismot og hapløshet eller også — Gud, en livsgrunn, en kraftkilde utenfor det livsområde som er i oppløsning, og som ingen faste holdepunkter gir.

Jeg tror vi har rett til å si at dette nettop er en lærdom som Gud vil at vi skal ta av det som skjer i verden nu: »Vår egen makt

er intet verd!« Hele menneskelivet med alle dets tilsynelatende så strålende resultater gir ingen faste holdepunkter. De krefter som bygger op, kan også rive ned. Vi må utenfor det synlige og håndgripelige liv for å finne det som gir trygg livsgrunn, til Gud og det evige liv han gir oss i evangeliet.

Det er denne søken etter det faste og evige som får uttrykk i *bønnen*, og derfor er bønn et godt tegn, et tegn på at en søker å orientere sitt liv etter de virkelige verdier. Så er der glede i himmelen, som der er det hos alle kristne, over enhver som begynner å tale bønnens sprog, er det enn nokså stammende og famlende. Det er dog et første skritt på veien til Gud.

Men heller ikke mere. Der spørres om bønnens motiver. Hvad vil du med din bønn? Svarene kan være forskjellige nok, men i mangfoldige tilfelle er grunntonen denne: Jeg vil bli reddet av nød, friet fra lidelse, forskånet for motgang. Eller: Jeg ønsker at det må bli fred i verden, så menneskene kan reddes fra krigens gru. Jeg ønsker at vårt land må bli skånet for ufred og vold, fra angst og nød.

Alt dette er formål som det er verd å be til Gud om, og som vi også har rett til å be om. Og dog er vi med dette ennu ikke nådd frem til en ekte kristen bønn. Den rette bønn går ikke i første rekke ut på å slippe ytre nød og opnå timelige goder, det være personlige eller nasjonale, eller endog for hele menneskeheten. Bønn betyr frem for alle ting at vi gir oss selv til Gud for at hans vilje må skje med oss. Den rette og egentlige bønn er at vi må få våre synders nådige forlatelse for Jesu skyld og derved bli Guds frelste og lydige barn, som kan sette sitt liv inn for å tjene ham med den kraft han selv gir. —

Gud er ikke garant hverken for vår per-

sonlige eller nasjonale velferd, men han har elsket oss så høit at han har gitt sin sønn for at hver den som tror på ham ikke skal fortapes, men få det evige liv. Det er denne grunnlinje vi må inn på, hvis vår bønn skal bli mere enn et første famlende skritt på veien til Gud, hvis den skal føre frem til samfund med ham.

Derfor er bønnen så nøie forbundet med *bot*. Bot, det er syndserkjennelse og anger, det er en opriktig vilje både til å ydmyke sig og til å gjøre godt igjen det som kan rettes på, men alt nettop med den kraft som Gud gir. Så blir ikke grunntonen i bønnen: Herre, skån mig, spar mig for lidelsen, la mig ha det godt!, men: rens mig fra synden og egenkjærligheten, og bruk dertil de midler du selv finner er de rette, er det enn lidelsens ild og opdragelsens tukt! Slik er den botferdiges bønn, og det er den som når helt frem og blir hørt.

Så sier også denne dype sammenheng mellom bot og bønn at vi har ingen krav å stille til Gud. Vår bønn er rettet til hans *nåde*, vi ber om gaver som vi ikke har fortjent. Har vi et rett botferdig sinn, så vet vi at vi tvertimot har fortjent Guds vrede og straff. Både vi og hele verden. Det skal gi den rette holdning i vår bønn, når vi ber om timelige goder, og ikke minst når vi ber for vårt eget folk og for de land hvor krigen raser. Vi har alle fortjent Guds straff. Og det er med klar forståelse av dette at vi retter vår bønn til ham. Vi søker ham på nådens grunn og på den alene. Også vår bønn for folkene, at det måtte stunde mot lysere tider, bygger på nådens gave som blev vunnet for oss ved Kristi kors. Vi mennesker har ingen annen vei til Gud. Men *denne* vei har vi, og den er åpen for oss alle.

Så la oss gå den vei i bot og tro. Å, hvor der trenges bot hos oss alle! Verden ligger i det onde. »Jeg sier eder: Jeg vet ikke hvor I er fra; vik bort fra mig alle I som gjorde urett!« Slik er Jesu ord til dem som banker på den lukkede dør. Måtte nådens tider bli botstider, så ikke nådens dør skal lukkes. For botstider er besøkestider. Da er Herren nær med sin frelse.

Sogneprest Skagestad.

Han irelser til det yderste.

Fra arbeidet ved Vaterlandskirken, Oslo.

O. var alltid tverr og gretten, svart og fillet, og med et så skummelt utseende, som man heldigvis sjelden ser. Han var ca. 45 år gammel da vi lærte ham å kjenne, men over 20 av disse var henlevet innen fengslets mure. Da han første gang kom ned i småkirken på møtet for hjemløse, hørte vi en mumlen om at »nu kom O.«, og man lot oss forstå at det var noe spesielt ved ham — ja, »en farlig fyr«.

»Han er svært belest, men lei,« sa en, »lumsk« sa en annen, »og så vrien« sa flere i munnen på hverandre, mens alle var enig om at han var »aldeles unnlug«. Stakkars O.! Han var tydeligvis et skabbet får også i denne krets; og det må innrømmes at her stod man overfor noe enestående uhyggelig.

Kanskje du også, kjære leser, har sett ham og grøsset ved hans utseende; ti når han var på fri fot gikk han omkring og samlet avfall i søppelkassene. Det er derfor en mulighet for at han også har vært i det hus, hvor du har ditt hjem, og utvilsomt er du blitt trist ved synet av dette ditt stakkars medmenneske.

Imidlertid holdt han sig noenlunde stille de ganger han var i kirken. I en samtale vi hadde med ham, ytret han: »Her snakker dere om »fremtid og håp«; men si mig hvad fremtid og håp har den som er kommet inn på forbryterbanen fra guttunge av, og som har så at si sin hjemstavn i fengslet? Å, dere vet ikke dere, hvorledes det henger sammen med oss. Det liv vi lever er ikke som andres, og derfor så — — —. Redning? Ja, ja, det er jo noen som er blitt det; men det hender ikke med mig; ti jeg er som Judas, han fortapelsens sønn. Han gikk til sitt sted, står det. Og nu går jeg til mitt — foreløbig under broen. Godnatt, godnatt,« og dermed forsvant han.

En tid etter traff vi ham fengslet, og en dag også blandt dem der vilde søke Gud. Vår glede og overraskelse var stor, også hans troende medfangers, som rimelig kunde være. Stakkars O.! Hvor han står levende for vår erindring hin kveld, da han med tårefylte øine og høiet hode stod i angst og spenning, om Guds ord virkelig var å for-

stå slik, at der var tilgivelse og frelse å få også for ham, om han vilde komme, om han turde be!

Og da vi siterte for ham evangeliets dyrebare og underfulle sannhet, der i nåde omfatter alle, bøiet han hodet over armene og gråt og gråt.

Hele skikkelsen var bare gråt over synd og last og livets misbrukte dag.

Det tok tid innen evangeliets lys fikk skinne inn i hans arme sjel. Der var så kullsvart et mørke, så mange spørsmål og innviklede innvendinger, som sjelefienden holdt ham fangen i, dertil så mange vanskelige forhold og syndefulle forbindelser, der øket hans nød og fårnet sig op som uoverstigelige bjerge. Men der kom en dag da også han fikk nåde til å tro syndenes forlatelse for Jesu skyld. Og som hans syndesorg hadde vært stor, blev gleden over Guds uforskyldte nåde tilsvarende.

Snart var han i vesen og ytre ikke til å kjenne igjen. Det lys som blev tent i hans sjel, det ga sig uttrykk nu i mere enn en henseende. — Han bar et oppnavn, som visstnok alle dager hadde genert ham, da det i ikke ringe grad illustrerte personen. Men selv hans gamle kamerater fant nu, at det ikke passet lenger; han var blitt en helt annen og meget høitidelig nevnte de ham ved fornavn.

Det blev imidlertid et kampfullt liv for O. Sjelefienden visste å anfalle ham på de ømteste punkter; han vilde nok nødig miste sin gamle, tro tjener.

Prøvsom blev tilværelsen da han kom ut av fengslet også, sykkelig som han var. Han hadde nemlig aldri lært et håndverk — og ikke arbeidet uten hver gang han »satt inne«.

Selvfolgelig falt det vanskelig å få ham anbragt. Men det blev det daglige utkomme også for ham, og han manglet intet.

Gud var og er trofast, og hans løfter holder.

Det var imidlertid alltid med bekymring vi tenkte på O.s fremtid, en bekymring vi så godt kunde ha spart oss. Ti han som teller våre dager, hadde også talt O.s. En dag på vei til arbeidet blev han plutselig syk, satte sig ned på en trappe, og visste selv intet mer, før han våknet på Riks-

hospitalet. Og her blev han liggende i ca. 8 måneder, inntil den kjære Gud tok ham hjem. Det var oppbyggelig å sitte ved hans sykeseng. Mørket var blitt til lys; han hadde i sannhet mottatt Guds overflødige nåde for all sin synd, og da han hadde en ualmindelig evne til å uttrykke sig, blev det rene feststunder når han på sin måte lå der og talte om det skjulte liv, med Kristus i Gud.

Fra sitt dødsleie sendte han hilsen til fangene i det fengsel hvor han hadde regnet sig som hjemme, til fengslets overordnede og den venneflokk han hadde funnet, og som han hadde så kjær.

I hver spesiell hilsen het det: »Jeg den største synder går nu hjem, frelst av bare nåde.«

Og på dette grunnlag gikk han salig, triumferende hjem. De søstre som pleiet ham, fortalte oss at han hadde vært dem til megen velsignelse, og at han under sitt opphold på sykehuset også hadde vunnet flere pasienter for Kristus.

»Men er det sandt,« spurte en av pleierskene, »at denne snille, gudfryktige og dannede mannen noen gang har vært i fengsel?« Da vi bekreftet det, fortsatte hun: »Han har jo selv sagt det, men da han ofte har vært uklar i den siste tid, så trodde jeg det var i villose — —. Men det kunde da ingen tenke!«

Nei, Gud gjør alle ting nye. Og den gamle O. var så visst forskjellig fra den nye som mørke fra lys.

*Og nu har han grepet tonen
i det store kvad for tronen,
som til himlens harper synges.*

Priset være ham som annammer syndere!

A. I. i »Fattig og rik«.

Våre døde.

24. nov.: Kristen Jørgensson Myklebust. g. kårmann. f. 1865. blæresjukdom.

8. nov.: Eline Henningsdtr. Heggheim, Krabbestig, eukje, f. 1858 i Vannylven; alderdom.

**Gud, laga det so for Jesu blod:
I honom me ut må anda.**

Notisar.

Ektevigde: 16. des. i Nord-Vågsøy, Sigurd Sakariasson Mork, Stryn, og Solveig Sivertsdtr. Liset.

Peder Sather, frå Askeland i Davik, døydde i Minneapolis 27. september. — St. Luke's Bulletin, menighetsbladet åt St. Luke's lutherske kyrkjelyd, skriv: »Peder Sæther gjekk bort den 27. september. Som vi veit hadde mr. Sather vore veik av seg dei siste par åra som fylgje av eit slagtilfelle som han hadde for ikring 8 år sidan. Men han kunde vera oppe og var ein trufast kyrkjegjengar heile tida. Siste gongen han var med oss i Guds hus var den 17. september. Alle som kjende han, vil sakna han, og det kan trygt seiast at han var ein av dei mest trufaste og pålitelege medlemmer i vår kyrkjelyd. Då han for nokre år sidan gav seg over til Gud, vart det hans store ynskje å tena Han etter som Gud hadde gjeve han evne til, og det gjorde han og i sanning. Alltid var han smålåten og stillfarande. Han var ein av dei »stille i landet«. Signa vere minnet hans. Vi tenkjer med medkjensle på mrs. Sather og borna, Iver og Mabel, og på dei fire barneborna hans.»

Peder Sather var bror til Kristian Askeland og avlidne Kristianne Hamre.

Rugsund sokneråd hev valt til formann for 1940 klokkar Hausle, til nestformann Karl Haugland, til kasserar klokkar Aurvoll, til revisorar J. Fløtre og A. Benæs. Det skal i 1940 vera ofring til heidningmisjonen, provstihjelperepresten og sjukerøkta.

Basarar: Alfot 1. nov. til heidningmisjonen 151 kr. — Leirgulen 12. nov. til heidningmisjonen 133 + bøssepengar 42 kr. — Rugsund 28. okt. til N.M.S. og Kinamisjonen 156.56. — Rugsund 29. nov. på »Elieser 4« til Indre sjømannsmisjon 190 kr.

Omkomne på sjøen. (Framhald): 5. febr. 1851 gårdmann, medhjelper Peder Pedersen Elde, 49 år, »omkommet paa Sjøen«. — 28. juli 1851 gårdmann Østen Jacobsen Husevaag, 66 år, og gårdmanns sønn Meinert Østensen Husevaag, 24 år, »omkom paa Sjøen og ei gjenfunden«. — 15. juni 1851 gårdm. sønn Jørgen Knudsen Midt-Isene, 26 år, »omkom paa Sjøen og ei gjenfunden«. — 2. febr. 1852: Tjener Endre Monsen Klubben, 17 år; pige Eli Samsonsdtr. Glofjøg (Nordpollen), 26 år; gårdm. datter Synneve Andersdtr. Bortne, 26 år; husmann Torjer Knudsen Sundal, 54 år. »Omkom paa Sjøen«. 3. mars 1854 soldat Guttorm Olsen Tømmerstøl, 24 år. »Druknet«. — 13. mars 1854 inderst Abel Johnsen Levdalsbakke, 25 år. »Omkommet paa Sjøen«. — 6. juni 1856 gårdm. Hans Pedersen Rugsund, 38 år, »druknede ved at falde i Sjøen«. — 17. mars 1857 gårdmannsdtr. Ingeborg Martinesdtr. Maurstad, 25 år. »druknede«.

For 100 år sidan. Døde: 13. jan. 1840 Anne Jetmundsdtr. Rimstad, gårdmannskone, 64 år. — 27. jan. Samson Jenssen Yttre Davig, gårdmann, 64 år, (født på Solibakke). — 5. jan.: Knud Isaachsen Liesæter, tjenestekarl, 46 år. —

Gudstenester:

S. septuagesima,	21. jan.:	Ålfot.
S. seksagesima,	28. jan.:	Davik.
Fastelags sund.	4. febr.:	Totland.
1. sund. i fasta,	11. febr.:	Rugsund.
2. sund. i fasta,	18. febr.:	Davik.
3. sund. i fasta,	25. febr.:	Ålfot.

Kvittering for kontingent. Marta Elde, Kristen Askeland, lærar Brunsvik, Mons Isane. Ole I. Steen, Johan Asebø 3 kr. — Marta Endal, Helene Askeland, Severin Lofnes, Anders T. Vik, Martine O. Lofnes, Albert Nybø, Andreas Asebø, Karl Asebø, Marie Berge, Rasmus Berstad, Anfinn Ervik 2. — Ivar Bøen 2.50. — Klokkar Aurvoll 5. Tilsaman kr. 47.50.

Hjarteleg takk til alle.

Takk og bøn.

Takk, o Gud, at nådestundi enno ikkje ut er runni yver oss, vårt land og folk. Vara oss frå tidarstraumen, fiendlist og syndeflaumen, gjev oss sannings ånd, din folk.

Trygg me er i dine hender, vel me veit at kva du sender, tena skal oss til vår fred. Du er yver kongar konge, makt du hev i tider tunge, når me deg um miskunn bed.

Sjå til dei som hardast strider, sjå til dei som skuldlaust lider i dei myrke tiders gru. Sjå til dei som rolaus viller, all si kraft i syndi spiller, sjå, ja sjå i nåde du.

J. B.

Presl og naturgranskar.

(Framhald).

Når Krogh skriv om plantene, fortel han og ofte om korleis dei kan nyttast til medisn. Kokleare t. d. har han sjølv brukt mot hypokondri (nervøsitet) og »erfaret dens gode virkning«. Han nemner og andre lækjeråder som folk brukar. »Et friskt og endnu varmt Museskin anse nogle for det bedste Middel at lægge paa en Byld,« fortel han, men legg til: »Ikke at sætte Lid til.«

Rundt ikring i boka hans finn ein mange opplysningar om korleis folk livde i våre bygder i den tida. Han skriv om jordbruket. Av jordegods i Nordfjord var 419 laup kyrkjegods, 474 laup odelsgods og 240 proprietærgods, som privatfolk åtte, men bygsla bort. Av kyrkjegodset åtte presteembeta 248 laup og St. Jørgens hospital 122. Odelsgardane var best drivne. Havre var »bondens meste og sedvanlige føde,« og Krogh legg til at bøndene var sterke og hadde god helse, så havre var »en sund og nærsom Føde«.

(Forts.)